کوردی

زانیاری دژ بە ترس!

دەرکردن بوەستێنن!

دوایین نوێکردنەوە: مە ٢٠٢٦

ئێمە پێکەوە بۆ مافی مانەوە دەجەنگین

چۆن خۆت لە بەرامبەر دەرکردن لە ئەڵمانیا بپارێزیت

بەم زانیارییانەی خوارەوە دەمانەوێت پشتگیری هەموو ئەو کەسانە بکەین کە لە مەترسی دەرکردندان یان ڕەنگە بکەونە ئەو مەترسییەوە.
«هاوبەستی سەرکەوتوو دەبێت» تەنها دروشمێک نییە؛ لە زۆر حاڵەتدا لە ڕابردوودا بووەتە ڕاستی و لە داهاتووشدا هەروا دەبێت. ترس یان تەنانەت دڵەڕاوکێ هیچ یارمەتییەک ناکات. بە دابینکردنی زانیاری دەمەوێت هەمووان بەهێز بکەین بۆ ئەوەی لە ئاستی کۆمەڵایەتی، یاسایی و سیاسی دژی دەرکردن بەرخودان بکەن. هەروەها دەمەوێت هەمووان هان بدەین بۆ دروستکردنی تۆڕ و ساختەی هاوبەستی نێوان یەکتر، بە پەیامێکی ڕوون: ڕێگریکردن لە دەرکردن هەمیشە ممکنە.

بارودۆخی ئێستا

لە دواییەکاندا ڕاپۆرتی زۆری میدیایی دەربارەی زیادبوونی دەرکردن لە ئەڵمانیا بڵاو بوونەتەوە. حکومەتی ئەڵمانیا لەگەڵ چەندین وڵاتی بنەڕەتی قسە لەسەر بەرنامەکانی گەڕاندنەوە دەکات، پرۆسەی پەناخوازایەتی خێراتر کردووە و دەرکردنی گرووپی زیاتری بە پشتگیری ئاجانسی سنووری ئەورووپا «فرۆنتێکس» ئەنجام داوە.
بەم شێوەیە دەمەوێت ترس بخەنە دڵی هەموو ئەو کەسانەی دەیانەوێت بێن بۆ ئەڵمانیا و ئەوانەش کە داواکارییەکانیان ڕەت کراوەتەوە.

بەڵام هێشتا ناتوانن خەڵکی زۆر بە یەکجار دەر بکەن، و لە زۆر حاڵەتدا هێشتا هەلی مانەوە لە ئەڵمانیا هەیە. ئەگەر لە پەروەندی پەناخوازیتدا بڕیاری نەرێنی وەرگرت، باشە زوو دەست بە جوڵە بکەیت و هەوڵ بدەیت پشتگیری بدۆزیتەوە، چونکە زۆرجار هێشتا هەندێک هەڵبژاردە هەن. هیچ کەسێک نابێت بکەوێتە دڵەڕاوکێ!

لە جیاتیدا، پێویستە زانیاری بەدەست بهێنیت و خۆت ڕێکبخەیت بە دروستکردنی پشتگیری. نابێت هیچ کەسێک بە تەنیا لەگەڵ ترسی خۆی بمێنێتەوە!

ئەو کەسانەی زیاتر لە هەموو کەسێک لە مەترسیدان:

هەموو ئەو کەسانەی کە تەنها «Duldung»یان هەیە ـ یان تەنانەت ئیتر Duldungیشیان نییە ـ دوای ئەوەی داواکاری پەناخوازایەتییان لەلایەن «دەزگای فیدراڵی کۆچ و پەناخوازان» (BAMF) ڕەت کراوەتەوە.

ئەگەر بەکاتی خۆی سکاڵات لە دژی بڕیاری نەرێنی تۆمار کردبێت، تەنها ئەو کاتە دەتوانرێت دەر بکرێیت کە دادگا هەروەها سکاڵاکەت ڕەت بکاتەوە.

ئەو کەسانەی دەرکراون لە ماڵەکانیان یان شوێنی کارەکانیان دەستگیر کراون؛ هەندێکیان تەنانەت چەند ڕۆژ پێش ئەنجامدانی فڕینی دەرکردن دەستگیر کرابوون. هەندێکجار دەرکردن ڕاستەوخۆ لە «Ausländerbehörde» (ئیدارەی بیانییان) ئەنجام دەدرێت، کاتێک خەڵک بۆ وادەیەک دەچن بۆ ئەوێ.

پۆلیس دەتوانێت هەر کاتێک بێت، بەڵام زۆرجار زوو بەیانی دێت.

ئێمە لە دوو دەقدا هەوڵ دەدەین زانیاریی بەسوود دژ بە ترسی دەرکردن پێشکەش بکەین.

لە دەقی «مافی مانەوە»دا دەتوانیت هەڵبژاردە جیاوازەکان ببینیت بۆ ئەوەی چۆن مافی مانەوە بەدەست بهێنیت تەنانەت ئەگەر پەروەندی پەناخوازیت لەلایەن دەسەڵاتداران ڕەت کرابێتەوە. هەمیشە باشترە پێش ئەوەی زۆر دواکەوێت، بەدوای چارەسەرەکاندا بگەڕێیت.

لە خوارەوەش دەتوانیت ڕێگاکانی ڕاگرتنی دەرکردن لە دوا ساتەکان و ئەوەی چی بکەیت ئەگەر پۆلیس هاتبوو، بدۆزیتەوە.

گەڕانەوەی بەناو «خۆبەخشانە»

ئێمە دەزانین کە ئامانجی دەرکردنەکان دروستکردنی ترس و دڵەڕاوکێیە لە ناو کۆمەڵگەکاندا. دەسەڵاتدارانی ئەڵمانیا هەروەها هەوڵ دەدەن پەناخوازانی ڕەتکراو قایل بکەن کە «خۆبەخشانە» بگەڕێنەوە بۆ وڵاتی خۆیان.

«گەڕانەوەی خۆبەخشانە» واتە چەند سەد یۆرۆیان پێ دەدەن بۆ ئەوەی واژۆی پەڕەیەک بکەن و خۆیان بگەڕێنەوە بۆ وڵاتی خۆیان. دەرکردنە «زۆرەملێکان»ی ئێستا هەوڵێکن بۆ ئەوەی نیشان بدەن هیچ هەڵبژاردەیەکی تر نییە جگە لە گەڕانەوە؛ یان «خۆبەخشانە» یان بە زۆر. دەسەڵاتداران خەڵک بانگهێشت دەکەن بۆ چاوپێکەوتنی «گەڕانەوەی خۆبەخشانە» و زۆرجار فشاری زۆر دەخەن بۆ ئەوەی واژۆ بکەن. ئەمە جۆرێک لە هەڕەشە و باجگیرییە، چونکە دیارە ئەمە بە ڕاستی «خۆبەخشانە» نییە.

تۆ ناچار نیت واژۆی «گەڕانەوەی خۆبەخشانە» بکەیت. هەموو کەسێک پێویستە دووجار بیر بکاتەوە پێش ڕازیبوون بەو گەڕانەوەیە. ئەگەر ئەم هەڵبژاردەیە بە هەنگاوی داهاتوو دەبینیت، باشترە پێشتر زانیاریی زیاتر بەدەست بهێنیت و ڕاوێژکارییەکی متمانەپێکراو بدۆزیتەوە. زۆرجار بینیمانە خەڵک دوای گەڕانەوە ناچار بوونە دووبارە لە وڵاتی خۆیان ڕابکەن.

چۆن لە دوا ساتەکاندا دەرکردن بوەستێنیت؟

ئەگەر پۆلیس بۆ دەرکردن دەستگیرت بکات، هێشتا ممکنە تا دوا ساتەکان دەرکردن بوەستێت. گرنگترین شت ئەوەیە کە خەڵکی تر ئاگادار بکەیت (بەتایبەتی پارێزەرەکەت ئەگەر هەتبێت) و هەوڵی بەرخودان بدەیت.

زۆربەی دەرکردنەکان بە فرینی ئاسایی ئەنجام دەدرێن، ئەو فرینانەی گەشتیاران و خەڵکی بازرگانیش بەکاری دەهێنن. ئەگەر پۆلیسی ئەڵمانیا بیەوێت بەو جۆرە فرینە دەرت بکات، زۆرجار تەنها سوار هەواپیمات دەکات و ئەگەر چاوەڕوانی کێشە نەبێت، لەگەڵتدا ناڕوات.

لەبەر ئەوەی لە هەواپیما بوەستاندنی دەرکردن ئاسانترە کاتێک پۆلیس لەگەڵت نییە، باشە هێزت لە ڕێگادا بەفیڕۆ نەدەیت و تەنها کاتێک بەرخودان دەست پێ بکەیت کە پۆلیس هەواپیما بەجێ هێشتبێت.

ئاگاداری لەسەر فڕینە چارترەکانی دەرکردن

لە هەواپیمایەکدا کە تەنها بۆ دەرکردن کرێ گیراوە، زۆرجار بۆ هەر کەسێک پۆلیسێک هاوڕێی دەبێت، بۆیە هەلی بەرخودان سنووردارترە.
زۆرجار دەتوانرێت پێشتر زانیاری لەسەر فڕینە چارترەکانی دەرکردن بدۆزرێتەوە لە “**Deportation Alert**”:

https://de.deportationwatch.net/en/alarms

چۆن لە فڕۆکەخانە دەرکردن ڕابگرین؟

دەتوانیت بیرۆکەی بەرخودان لەم ڤیدیۆیەدا بدۆزیتەوە.
https://www.youtube.com/watch?v=g2Umb7MyDhw

کاتێک کە ئیتر لە ڕێگای فڕۆکەخانەدایت، بیرکردنەوە لەوەی چی دەتوانیت بکەیت بۆ ڕاگرتنی دەرکردن زۆر سەخت دەبێت، چونکە زۆرجار لە ژێر سترێس و فشاردا دەبیت. بۆیە باشە پێشتر خۆت بە هەڵبژاردە هەبووەکان ئاشنا بکەیت. زانیارییەکانی خوارەوە بۆ یارمەتیدانی تۆیە.

١. ئاگادارکردنەوەی خەڵکی تر

ئەگەر دەتوانیت، هاوڕێکانت ئاگادار بکەوە کە لەلایەن پۆلیسەوە دەستگیر کراویت و دەتەوێت دژی دەرکردن بەرخودان بکەیت. بەتایبەتی پارێزەرەکەت ئاگادار بکەوە ـ هەروەها ئەو خەڵکانەش کە لە خەباتی تۆ بۆ مافی مانەوە پشتگیریان کردووە.

هەرچەندە خەڵکی زیاتر بزانن کە تۆ بە دژی ویستی خۆت دەگوێزرێیتەوە، هەلی ڕاگرتنی دەرکردن زیاتر دەبێت.

٢. لە ڕێگای هەواپیما

پۆلیسی فیدراڵی ئەڵمانیا زۆرجار بە شێوەیەکی بێپروا و هەندێکجار توندوتیژ ڕەفتار دەکات بۆ جێبەجێکردنی دەرکردن. یاسا ڕێگە بە پۆلیس دەدات خەڵک بە دەستبەند بۆ فڕۆکەخانە ببات و بۆ سەرکوتکردنی هەر بەرخودانێک هێز بەکاربهێنێت.

هەندێکجار پۆلیس بۆ ترساندن و ناومێدکردنی کەسانی دەرکراو، پێش گەیشتن بە هەواپیما هەڕەشەیان لێ دەکات یان لێیان دەدات. ئەگەر دەتەوێت بەرخودان بکەیت، نابێت زوو هێزت بەفیڕۆ بدەیت.

٣. ئەگەر بریندار یان نەخۆش بیت

ئەگەر بریندار بوویت یان نەخۆش بوویت، پێویستە هەموو ئەو کەسانە ئاگادار بکەیت کە لە ڕێگای دەرکردندا دەیبینیت (فەرمانبەرانی کۆچ، خزمەتگوزارییە کۆمەڵایەتییەکانی فڕۆکەخانە، مەهماندارانی هەواپیما، گەشتیاران ـ بە ڕاستی هەموو کەس).

ڕەنگە بەم هۆیە بە «ناتوانای گەشتکردن» بناسرێیت. ئەمە هەمیشە یارمەتی ناکات، بەڵام زۆرجار دەرکردن بە هۆی هۆکارە تەندروستییەکانەوە وەستاوە.

ئەگەر بەڵگەی پزیشکی هەتبێت کە نیشان بدات ڕەنگە «شیاوی گەشت» نەبیت، هەمیشە لەگەڵ خۆتدا بیهێڵەوە.

٤. کاتێک لە هەواپیمادایت

بەپێی ڕێککەوتنە نێودەوڵەتییەکان، لە ناو هەواپیما پۆلیس هیچ دەسەڵاتێکی تایبەتی نییە. ئەوە خولەپێوانەکە (کاپتنی فڕین)ە کە بڕیار دەدات.

بۆیە هێزت بۆ ئەو کاتە بپارێزە کە لە هەواپیمادایت. هەوڵ بدە ـ ئەگەر پێویست بوو بە دەنگی بەرز ـ لەگەڵ خولەپێوان یان ئەندامێکی بەرپرسی ستافی هەواپیما قسە بکەیت. ڕوون بکەوە کە تۆ بە ویستی خۆت ئەم فڕینە ناکەیت. زۆرجار تەنها «نەخێر»ێکی بەرز بەسە. ئەگەر ئەمە یارمەتی نەکرد، بە دەنگی بەرز قسە بکە، دانەمەزرێ و کەمەربەندی ئاسایش مەبەستەوە.

ئەگەر فەرمانبەرانی کۆچ (پۆلیسی فیدراڵ) لە هەواپیما نەماون، زۆر ئاسانترە کە بە محەز خۆیان دەرچوون هەستیتە سەرپێ، ڕاستەوخۆ بچیت بۆ لای خولەپێوان و داوای گفتوگۆ بکەیت. ڕوون بکەوە کە ناتەوێت بفڕیت و نابێت ئەم دەرکردنە ئەنجام بدرێت. بە ڕوونی بڵێ کە بە ویستی خۆت ناڕۆیت و ئەگەر پێویست بوو بەرخودان دەکەیت.

ئەگەر فەرمانبەرانی کۆچ لە هەواپیما بمێنن و بخوازن وەک «چاودێری ئاسایشی» لەگەڵت بفڕن، هەروا هەوڵ بدە بگەیت بە خولەپێوان.

ئەگەر بە دەستبەند یان ڕاگرتن ڕێگەت لێ بگرن، دەتوانیت کاتێک یەکەم گەشتیاران سوار بوون بە فریاد نارەزایی دەرببڕیت. هەروا هەوڵ بدە بگەیت بە خولەپێوان و پێی بڵێیت کە بەرخودان دەکەیت. هەموو ساڵێک سەدان حاڵەت هەیە کە خولەپێوانەکان لە کۆتاییدا ڕازی نابن دەرکردن ئەنجام بدەن.

٥. ئەگەر دەرکردن بە سەرکەوتوویی بوەستڕێت یان هەڵبوەشێتەوە چی ڕوودەدات؟

ئاگاداری: بەرخودان ڕەنگە ببێتە هۆی
دەستبەسەرکردنت تا دەسەڵاتداران دووبارە
هەوڵی دەرکردنت بدەن.

دەسەڵاتدارانی ئەڵمانیا زۆرجار هەوڵ دەدەن دەرکردن دووبارە ئەنجام بدەن. ئەگەر پێشتر لە زینداندا بوویت، سەرەتا دووبارە دەگەڕێندرێیتەوە بۆ زیندان. لە هەندێک حاڵەتدا، ئەگەر بڕیاری دەستبەسەرکردن نەبێت، دووبارە دەگەڕێندرێیتەوە بۆ شوێنی ژیانت لە ئەڵمانیا.
لە هەردوو حاڵەتەکەدا، کات زۆر کەمە بۆ بەردەوامبوون لە خەباتی یاسایی یان سیاسی دژی دەرکردن.

دوای ڕاگرتنی دەرکردن، هەمیشە مەترسیی بڕیاری دەستگیرکردن هەیە، بۆیە تەنها چاوەڕوان ماندن ئاسایش نییە. دەستبەجێ پەیوەندی بە پارێزەر یان ناوەندێکی ڕاوێژکاری یاسایی بکە.

٦. ئەگەر دەرکردن لە ناو یەکێتی ئەورووپا ئەنجام بدرێت چی دەبێت؟
(ڕێسای Dublin III، چونکە پەنجە مۆرەکەم لە وڵاتێکی تری یەکێتی ئەورووپا تۆمارکراوە)

دەتوانیت لە ناو یەکێتی ئەورووپاش دژی دەرکردن بەرخودان بکەیت. هەندێکجار ئەمە ئاسانترە لە بەرخودان دژی دەرکردن بۆ وڵاتی بنەڕەت، چونکە ماوەیەکی دیاریکراو هەیە (زۆرجار ٦ مانگ) کە ئەڵمانیا دەبێت تێیدا دەرکردن ئەنجام دابێت. ئەگەر ئەو ماوەیە تێپەڕێت، داواکاری پەناخوازیت لە ئەڵمانیا پشکنین دەکرێت.
ئەگەر نزیک بە کۆتایی ماوەکە سەرکەوتوو بیت لە ڕاگرتنی دەرکردنت (بۆ نموونە بۆ کرۆاتیا یان بولگاریا)، دەبێت لە زیندانی دەرکردن ئازاد بکرێیت و پەروەندی پەناخوازیت لە ئەڵمانیا پشکنین بکرێت.
ئاگاداری: ئەمە تەنها بۆ ئەو کەسانە جێبەجێ دەبێت کە پەنجە مۆریان وەرگیراوە، بەڵام لە وڵاتێکی تر دۆخی پەناخواز یان پاراستنیان نییە (وەک ئیتالیا یان یۆنان).

٧. «دەرچوونی فریاکەوتن»

زۆرجار دەسەڵاتدارانی کۆچ ناچار دەبن دەرکردنەکان بەو هێڵە فڕینانە ئەنجام بدەن کە فڕینی ڕاستەوخۆ بۆ وڵاتی بنەڕەت نییە. ئەمە واتە ئەو کەسەی دەر دەکرێت دەبێت لە فڕۆکەخانەی وڵاتێکی تر بگۆڕێت بۆ فڕینی دواتر. ئەمە هەلێک دروست دەکات بۆ دابەزین لە هەواپیما و ڕەتکردنەوەی سواربوون بە فڕینی دواتر.

لە هەندێک حاڵەتدا، کەسانی دەرکراو ڕەتکردنەوەی سواربوونی فڕینی دواتریان کردووە و دووبارە گەڕێندرابوونەوە بۆ ئەڵمانیا.

٨. گەشتیاران بۆ هاوبەستی هان بدەن!

پشتگیران دەتوانن لە فڕۆکەخانە گەشتیارانی تر ئاگادار بکەنەوە لەسەر دەرکردنێک کە بڕیارە ئەنجام بدرێت و داوای ناڕەزاییان لێ بکەن. گەشتیاران دەتوانن هاوبەستی خۆیان نیشان بدەن، بۆ نموونە بە دانەنیشتن لەسەر کورسییەکان یان تۆمارکردنی توندوتیژی و هێرشەکان.

ئاگاداری:

هێنانی دەرکردن بۆ سەرنجی گشتی و خستنە ژێر فشارکردنی هێڵی فڕین، پێویستی بە ڕەزامەندی ئەو کەسە هەیە کە لە مەترسی دەرکردندایە. بە وردی بیر لە هەنگاوەکەت بکەرەوە و پێکەوە لەگەڵ ئەو کەسە بڕیارێکی هۆشیارانە بدەن. ڕەنگە ئەم دەستێوەردانە ببێتە هۆی دەرئەنجامی خراپ لە کاتی دەرکردندا، وەک زیادبوونی چاودێری پۆلیس.

٩. «چاودێری دەرکردن»
(Abschiebebeobachtung)

ئەگەر بڕیارە لە فڕۆکەخانەی فرانکفۆرت، دوسلدۆرف یان بەرلین دەر بکرێیت، دەتوانیت پەیوەندی بە «چاودێری دەرکردن» بکەیت.
ئەوان لە شوێن ئامادەن و دەتوانن پرۆسەی دەرکردن چاودێری و تۆمار بکەن، بەڵام ناتوانن دەستێوەردان بکەن.
زانیاریی پەیوەندییان لێرە بدۆزەرەوە:

https://nodeportation.antira.info/en/abschiebungen-verhindern/abschiebebeobachtungen/

بەهێز بمێنەوە ـ و لەبیرت نەچێت:
ئاواتە باشەکانی ئێمە لەگەڵت دەبن.
هیچ سنوورێک ـ بۆ ئازادی هاتوچۆ!

زانیاریی بەسوودی زیاتر:

Stop deportation comic: http://fluechtlingscafe-goettingen.com/informationcomic-stop-deportation/

Deportation Alert:
https://de.deportationwatch.net/en/alarms

Bring back our neighbors
Abschiebealarm Hessen Blog in English:
http://nodeportation.antira.info/en/abschiebungen-verhindern/flyer/

Deportation Alert Hessen
Blog (in english):
http://nodeportation.antira.info/en/

www.w2eu.info

“Welcome to Europe” تۆڕێکی نێودەوڵەتیی چالاکوانانە بۆ ئازادی هاتوچۆ لە هەموو ڕێگاکانی پەناخوازان. ڕێنمایی ئۆنلاین w2eu.info زانیاری و پەیوەندیی بەسوود دەدات بۆ مافی مانەوە، دژی دەرکردن و بۆ مافە یەکسانەکان بۆ هەمووان بە چوار زمان (ئینگلیزی، عەرەبی، فارسی و فەرەنسی).

www.welcome-united.org

“We’ll Come United (WCU)” تۆڕێکی خۆڕێکخراو و ناوەندنەکراوە لە کەسانی جیاواز بە بنەمای کۆمەڵایەتی، دژەڕەگەزپەرستی و سیاسی کە لە گرووپە ناوخۆیی و نێودەوڵەتییەکاندا پێکەوە کار دەکەن بۆ ئازادی هاتوچۆ، مافی مانەوە و مافە یەکسانەکان بۆ هەمووان.